

TÁJÉKOZTATÓ

a 2017. évben hatályos, mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezelését szolgáló rendszer agrárkár-enyhítés főbb jellemzőiről

- **Jogsabályi háttér**

A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény (a továbbiakban: Mkk. tv.), továbbá a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet (a továbbiakban: vhr.) teremti meg az **agrárkár-enyhítési rendszer** jogszabályi alapját. Az Mkk. tv. II. fejezetének 1. és 2. alcímében szabályozott agrárkár-enyhítési rendszer a korábban nemzeti agrárkár-enyhítési rendszer néven ismert intézkedés továbbfejlesztett változatának minősül.

- **Az agrárkár-enyhítési rendszer jellemzői**

Az **agrárkár-enyhítési rendszerben** kezelt elemi károk köre: **téli fagy, tavaszi fagy, őszi fagy, aszály, mezőgazdasági árvíz, belvíz, felhőszakadás, vihar és a jégeső** okozta károk is kockázati tényezők. Az agrárkár-enyhítési rendszer kizárólag **a termelők megalapozott kárait ellentételezi**, ezért az agrárkár-enyhítési rendszerben a termelő akkor jogosult kárenyhítő juttatásra (támogatásra), ha az a növénykultúra üzemi szinten elszenvedett mezőgazdasági kár következtében a **hozamcsökkenés** (a kipusztult növényállomány) meghaladta a **30%-ot**, míg a **hozamérték-csökkenés** a károsodott kultúrák tekintetében (a károsodás miatti bevételkiesés) meghaladta a **15%-os** mértéket – az elmúlt 5 év termeléséből a legmagasabb és legalacsonyabb hozamot tartalmazó 2 év elhagyásával képzett – három éves átlaghoz viszonyítva.

Az agrárkár-enyhítési rendszernek **kötelezően tagja** az a termelő, aki egységes kérelmet nyújt be a Magyar Államkincstárhoz (Kincstár), és az egységes kérelemben feltüntetett, használt termőföldterület nagysága meghaladja

- **ültetvényeknél az 1 hektárt,**
- **szántóföldi zöldségtermelésnél az 5 hektárt,**
- **egyéb szántóföldi művelési ágban a 10 hektárt,**
- **szántóföldi zöldség termelés + ültetvény, ha az nagyobb, mint 5 hektár,**
- **együttesen (ültetvény + szántóföldi zöldség + egyéb szántóföldi művelés), ha az nagyobb mint 10 hektár.**

A fenti területméretnél **kisebb** földterületen gazdálkodó termelő **önkéntesen**, az egységes kérelemben megtett külön nyilatkozattal – 3 év folyamatos tagságot vállalva – csatlakozhat az agrárkár-enyhítési rendszerhez.

Az agrárkár-enyhítési rendszerben tag mezőgazdasági termelő **kárenyhítési hozzájárulást fizet és kárenyhítő juttatásra szerezhet jogosultságot**. A befizetett termelői kárenyhítési hozzájárulást az állam legalább ugyanakkora összeggel egészíti ki.

A tárgyévi kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettség összegének megállapítására az egységes kérelemre vonatkozó „szankciós benyújtási időszak” utolsó napján, tehát **az idei évben 2017 június 9. napján** aktuális bejelentett területadatok alapján kerül sor. Ezt követően nincs lehetőség a tárgyévi kárenyhítési hozzájárulás összegének módosítására, még az egységes kérelem módosítása, vagy részleges visszavonása esetén sem.

- Az éves kárenyhítési hozzájárulás mértéke:
  - ültetvényművelésre szolgáló terület esetén 3000 Ft/ha;

- szántóföldi zöldség termesztésére szolgáló terület esetén 3000 Ft/ha;
- egyéb szántóföldi kultúrák termesztésére szolgáló terület esetén 1000 Ft/ha.

A **kárenyhítési hozzájárulás**-fizetési kötelezettségéről a Kincstár **július 15-éig** határozatban értesíti a mezőgazdasági termelőt, aki a **hozzájárulás összegét szeptember 15-ig beérkezőleg köteles maradéktalanul megfizetni**. Továbbra is fontos, hogy **ez a határidő nem a banki átutalási megbízás megadásának vagy az átutalásnak az időpontjára vonatkozik, hanem a megfizetett összeg Kincstárhoz történő beérkezésére**. Az átutalást ezért célszerű legkésőbb a határidőt megelőző munkanapon elindítani. A **kárenyhítési hozzájárulás** befizetésének elmaradása vagy a határidőn túli befizetés a kárenyhítő juttatás igénybevitelére vonatkozó jogosultság elvesztését eredményezi!

Az adott kárenyhítési évben bekövetkezett **mezőgazdasági káresemények bejelentésére 15 nap** áll a mezőgazdasági termelő rendelkezésére. Ha a mezőgazdasági káresemény tárgyév április 1-je után következik be és a kárbejelentésre nyitva álló 15 napos határidő az egységes kérelem szankciómentes benyújtására nyitva álló időszakban telik le, akkor – a 15 napos határidőtől eltérően - a kárbejelentés az egységes kérelem szankciómentes benyújtására előírt határidő utolsó napjáig tehető meg. Ezen határidő elmulasztása esetén, illetve a kárbejelentésre agrárkár-megállapító szerv által hozott pozitív döntés hiányában a kárenyhítő juttatás iránti kérelem elutasításra kerül. A kárbejelentést a Kincstár által erre a célra rendelkezésre bocsátott elektronikus felületen lehet megtenni, amelyet a kárt szenvedett terület szerint illetékes megyei kormányhivatal bírál el.

A **kárenyhítő juttatás iránti igényét** a mezőgazdasági termelő **tárgyév november 30-ig** nyújthatja be a Kincstár által erre a célra rendelkezésre bocsátott elektronikus felületen, amelyet szakmailag a **területileg illetékes megyei kormányhivatal (agrárkár-megállapító szerv)** bírál el.

Fontos, hogy az egyébként járó kárenyhítő juttatás teljes összegére azon termelő lesz jogosult, aki az **üzemi szintű referencia hozamértéknek legalább felére és az adott növénykultúrára jellemző** mezőgazdasági káreseményre kiterjedő mezőgazdasági biztosítási szerződéssel rendelkezik. Ezt a mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer II. pillére szerinti, díjtámogatott mezőgazdasági biztosítással is teljesítheti a termelő. Ennek hiányában az uniós szabályok alapján az egyébként járó kárenyhítő juttatás felére jogosult a termelő.

- **Kifizetés**

A Kincstár a tárgyévet követő év március 31-éig határozatban értesíti a mezőgazdasági termelőt a kárenyhítő juttatás iránti igénye kielégítésének mértékéről és teljesíti a kifizetéseket.

Újdonságok a 2017. kárenyhítési évtől

A 2017. kárenyhítési évtől kezdődően fontos változás az, hogy a 15 %-os hozamérték-csökkenés elérése immár nem a teljes üzemi szintre értendő, csupán a károsodással érintett növénykultúrák esetében kell elérni a 15 %-os küszöbértéket. **Az igazoltan károsodott növénykultúrák 15 %-ot meghaladó hozamérték-csökkenése esetén a termelő – az egyéb feltételek teljesítése mellett – jogosulttá válhat kárenyhítő juttatásra**. Továbbá változott az aszály fogalma az Mkk. törvényben. Az új rendelkezés alapján aszály abban az esetben állapítható meg, ha a kockázatviselés helyén az adott növény vegetációs időszakában harminc egymást követő napon belül a lehullott csapadék összes mennyisége nem éri el a 10 millimétert, **vagy a lehullott csapadék összes mennyisége nem éri el a 25 millimétert és a**

napi maximum hőmérséklet legalább 15 napon meghaladja a 31 °C-ot. A tavaszi fagykár definíciója a következőre változott: *„a téli nyugalmi periódus végét követően jelentkező tavaszi fagy miatt, a kockázatviselés helyén termesztett növényben bekövetkezett olyan káresemény, amely a növénykultúrában hozamcsökkenést okoz”.*